

Врхунски виолинизам

МУЗИЧКА КРИТИКА | Бранка Радовић

Јулијан Рахлин је светска звезда када наступа по свим светским салама, са најбољим оркестрима и најчувенијим диригентима, али ипак постоји нешто што га везује за београдску публику и што од његових наступа у нашем граду чини узбудљиви доживљај. И он сам је тако спонтано проговорио после трећег „биса“ (било их је пет) скоро правдајући се: „Волим да свирим у Београду! Нису то само овације публике која није штедела гласове и скоро је викала не дајући музичарима да оду са сцене. Створе се неки флуид и трансмисија између сјајних уметника, најпре између изванредног пијанисте који је већ више пута очарао нашу публику, Итамара Голана, и Рахлина, да би тај струјни удар простирао салом и дотакао сваког посетиоца.

Да Рахлин изузетно поштује нашу публику показало се већ избором програма који су красиле у централном делу две велике сонате Бетовена („Кројцерова“, А дур оп. 47 и Брамсова (Трећа, у де молу оп. 108) и чиниле његову окосницу на виолину, изведене до те мере у сагласности два инструмента и са таквом динамичком палетом, садржајним и виртуозним аспектима да смо се питали може ли то икада и ико боље, дубље и виртуозније. Између ових огромних дела писаних за виолину уткале су се композиције за виолину, најпре Шуманова („Слике бајки“), као и Бритнова („Lachrymae“ оп. 48) инспирисана музиком Џона Дајлenda. Прелажење са инструмента на инструмент млади виртуоз ради тако лако и природно као да је то свакодневна пракса, а не већ само по себи подухват. Додајући цели реситал виртуозних композиција (углавном у обради Крајслера, као и Шостаковичеву Полку) Рахлин је довео музицирање на Бемусу до једног од врхунаца.

Истраживач и интерпретатор, инспиратор и заљубљеник у савремену музику, специфична поја-

ЈУЛИЈАН
РАХЛИН

37. Бемус: Концерт Јулијана Рахлина на виолини, уз пратњу пијанисте Итамара Голана, у сали Коларца; реситал пијанисткиње Наде Колунџије у сали Београдске филхармоније

ва и феномен у нашој средини, пијанисткиња Нада Колунџија се већ дugo година бави, на сваки од ових поменутих начина, искључиво страном и нашом савременом музиком за клавир. За ову прилику она је замислила цео пројекат Валцера XX века, и реализовала га је уз помоћ бројних поштовалаца и пријатеља из иностранства који су се сви одзвали и одговорили изазову пишући валцерске комаде чије су се светске премијере одвијале управо на овом реситалу. Када се изабере оваква тема, која наизглед и не погодује савременом исказу, јер је претерано ограничавајућа и у свести повезивана са балским дворанама, дугим халгинама и нарочитим

покретима играча из давно прохујалих доба, увек је занимљиво чути нови звук на, рекли бисмо, потпуно иссрпљену тему. Тог новог је било у веома великим вредносним амплифудама, у огромним стилским разноликостима, од музике познатих светских аутора (Шенберг), преко кабаретских комада (Сати) до музике минимализма (Фил Глас) и дела која се не би могла препознати у поетикама својих стваралаца (Лигети, Андрисен).

Читав низ страних композитора (Беверли Григсби, Чини Пул, Мајкл Пепа – „Валцер мистичне птице“), као и наших који тако рећи сви живе у иностранству (Душан Богдановић, Катарина Мильковић, Вук Куленовић, Ирена Поповић) на посебне начине су се изразили у духу „задате теме“, са мање или више успеха. Истичемо надахнути композицију Вука Куленовића („Врбени валцер“), као и две завршне компоноване за дече играчке и механички клавир, Ирене Поповић која се поиграва и са музиком и са свима нама и Мише Савића („Валцер уздешен за врбицу“, за клавир и два клавира играчке), који је освежио звук традиционалног инструмента који у опсежном следу дела почиње да замара.

ИТАМАР
ГОЛАН